

Přednáška - Suhotra Swami

Bhagavad-gíta 3.10, Praha 11.7.1996

Téma: Není možné se vyhnout oběti

*saha-yajñāḥ prajāḥ sṛṣṭvā purovāca prajāpatiḥ
anena prasaviśyadhvam eṣa vo 'stv iṣṭa-kāma-dhuk*

saha—spolu s; *yajñāḥ*—oběti; *prajāḥ*—generace; *sṛṣṭvā*—stvoření; *purā*—kdysi; *uvāca*—řekl; *prajā-patiḥ*—Pán tvorstva; *anena*—touto; *prasaviśyadhvam*—prospívat více a více; *eṣaḥ*—toto; *vah*—vám; *astu*—ať je; *iṣṭa*—vším vytoužený; *kāma-dhuk*—ten, kdo poskytuje.

Na počátku stvoření vyslal Pán tvorstva generace lidí a polobohů spolu s obětmi Viṣṇuovi a požehnal jim, řka: „Bud'te šťastni prováděním této yajñi (oběti), neboť tak se vám dostane všeho žádoucího k šťastnému životu a dosažení vysvobození.“

VÝZNAM: Hmotný vesmír, stvořený Pánem tvorstva (Viṣṇuem), dává podmíněným duším možnost k návratu domů, zpátky k Bohu. Všechny živé bytosti v hmotném stvoření jsou podmíněné hmotné přírodě, poněvadž zapoměly na svůj věčný vztah k Viṣṇuovi, neboli ke Kṛṣṇovi, Nejvyšší Osobnosti Božství. V *Bhagavad-gītě* (15.15) je vysvětleno, že smyslem védského učení je pomoci nám pochopit tento věčný vztah: *vedaiś ca sarvair aham eva vedyah*. Kṛṣṇa potvrzuje, že cílem *Véd* je pochopit Ho. Ve védských hymnách se rovněž oznamuje, že Pánem všech živých bytostí je Viṣṇu, Nejvyšší Osobnost Božství: *patiḥ viśvasyātmeśvaram*. Ve *Śrīmad-Bhāgavatamu* (2.4.20) popisuje Śrīla Śukadeva Gosvāmī Pána mnoha způsoby jako *pati*:

*śriyah patir yajña-patiḥ prajā-patir
dhiyām patir loka-patir dharā-patiḥ
patir gatiś cāndhaka-vṛṣṇi-sātvatām
prasīdatām me bhagavān satām patiḥ*

Prajā-pati je Viṣṇu, který je Pánem všeho tvorstva, všech světů, všech krás a je ochráncem všech. Pán stvořil tento hmotný svět, aby podmíněným duším umožnil naučit se vykonávat oběti pro uspokojení Viṣṇua, aby tak mohly žít pohodlně a beze strachu během svého pobytu v hmotném světě a aby mohly po opuštění svého hmotného těla vstoupit do Božího království. Takový je program pro podmíněnou duši a to je vše, o co se v hmotném světě jedná. Podmíněná duše se vykonáváním obětí stává vědomou si Kṛṣṇy a získává všechny zbožné vlastnosti. V tomto věku Kali doporučují védské spisy *saṅkīrtana-yajñu*, zpívání Božích jmen. Tuto transcendentální oběť zavedl Śrī Caitanya Mahāprabhu, aby osvobodil všechny lidi tohoto věku. *Saṅkīrtana-yajña* a uvědomování si Kṛṣṇy jdou dobře dohromady. O Kṛṣṇovi v Jeho podobě oddaného (jako Śrī Caitanya Mahāprabhu) je zmínka ve *Śrīmad-Bhāgavatamu* (11.5.32), a to zvláště v souvislosti se *saṅkīrtana-yajñou*:

*kṛṣṇa-varṇam tviṣākrṣṇam sāṅgopāṅgāstra-pārṣadam
yajñaiḥ saṅkīrtana-prāyair yajanti hi su-medhasah*

„Lidé, kteří jsou v tomto věku Kali obdařeni dostatečnou inteligencí, budou vykonáváním *saṅkīrtana-yajñi* uctívat Pána, kterého doprovázejí Jeho společníci.“ Ostatní *yajñi*, které jsou předepsány ve védské literatuře, se nedají tak snadno vykonávat v tomto věku, v Kali-yuze, ale *saṅkīrtana-yajña* je snadná a vznešená pro všechny účely, jak je také doporučeno ve čtrnáctém verši deváté kapitoly *Bhagavad-gīty*.

Śrīla Suhotra Swami: „Lidé, kteří jsou v tomto věku Kali obdařeni dostatečnou inteligencí, budou vykonáváním *saṅkīrtana-yajñi* uctívat Pána, kterého doprovázejí Jeho společníci.“ Ostatní *yajñi*, které jsou předepsány ve védské

literatuře, se nedají tak snadno vykonávat v tomto věku, v Kali-yuze, ale *sankīrtana-yajña* je snadná a vznešená pro všechny účely, jak je také doporučeno ve čtrnáctém verši deváté kapitoly *Bhagavad-gīty*.

Tento verš je velice důležitý, protože tady Pán Kṛṣṇa vysvětluje skutečný význam stvoření. Tím významem je *yajña*, neboli oběť. *Yajña* je základní a nevyhnutelný princip za vším. Tento vesmír byl stvořen *yajñou*. Jméno *yajña* je jménem Viṣṇua. Když Pán Brahmā toužil tvořit, měl stejně jako my, když potřebujeme cokoli udělat, plán v mysli. Tím plánem v jeho mysli byla podoba Pána Viṣṇua. V minulých dnech, když jsem vysvětloval védské poznání, tak jsem vysvětlil jak Pán Brahmā realizoval Viṣṇua ve svém srdci a zároveň byl zmocněn védským poznáním a potom věděl jak tvořit tento vesmír. Tyto dvě věci: realizovat podobu Pána v srdci a být zmocněn védským poznáním jsou stejné. Védské poznání se nazývá *svata siddha jñana*, neboli dokonalost poznání o svém vlastním já. Ve *Śrīmad-Bhāgavatamu* se dozvíme, že *svata siddha* je jméno Viṣṇua. Dokonalost, to plné poznání které získáme znamená, že se máme stát plně si vědomími Boha. Podoba Pána Viṣṇua byla vlastně to, podle čeho Pán Brahmā tvořil tento vesmír, a proto tento vesmír zastupuje podobu Pána. To je důvod proč Kṛṣṇa říká v *Bhagavad-gītě*: „Slunce a měsíc jsou moje oči.“ Podoba tohoto vesmíru je založena na Jeho původní duchovní podobě. To znamená, proč je řečeno, že Pán Brahmā prováděl tu *yajñu*, aby stvořil tento vesmír *yajñou*, neboli Pánem Kṛṣṇou. Bez oběti není nic. Tento materiální svět by ani nevznikl.

Proto můžeme vidět, že čehokoliv chceme dosáhnout v tomto světě, cokoli chceme udělat, musíme proto něco obětovat. Když někdo chce být dobrým studentem ve škole, musí obětovat svůj čas a svojí mysl učení. Když někdo chce být velkým sportovcem, tak se musí také obětovat, tvrdě praktikovat, znovu praktikovat a tvrdě pracovat. Stejně je to s čímkoliv. Musíme obětovat a potom můžeme něčeho dosáhnout. V tomto verši je předepsána védská oběť. Na počátku Brahmā, který je *prajāpatim* všech živých bytostí dal podobu té *yajñi* pro každého. Dnes naneštěstí lidé zavádí své vlastní oběti. Oběťují – tomu se nedá vyhnout. Ale dělají to mentální spekulací. Cíl takové vymyšlené oběti nemůže být nikdy příznivý. Každý cíl, který je vyprodukován mentální představou je výtvořem vášně a nevědomosti.

Jedním z velkých cílů dnešního moderního světa je nalezení léku na velkou nemoc AIDS. Je považováno za velice cenné, když uděláme nějakou oběť proto, abychom vyléčili AIDS. Velcí rockoví hudebníci pořádají koncerty a výtěžek z nich si nenechávají, ale dávají ho na výzkum léčby proti AIDS. Lidé jsou žádáni, aby dávali příspěvky. Myslí si, že je to velice dobré. Ale co je toho cílem? Oběťují něco, ale co je toho výsledkem? Tím výsledkem je jenom odstranění nějaké nesnáze, kterou máme v nedovoleném sexu. Ten cíl je degradující a nepovyšší lidské vědomí. To je rozdíl mezi vymyšlenou obětí a védskou obětí.

Védská oběť na jedné straně naplňuje touhu a poslední řádek tohoto dnešního verše říká, že vykonáváním *yajñi* dosáhneme všeho po čem toužíme. *Varṇāśramský* systém védské společnosti je celý založen na této *yajñi*. V tomto systému je místo pro každého. Každý má nárok na své zaměstnání. Ať už jako *brāhmaṇa*, *kṣatriya*, *vaiśya* nebo *śūdra*. Každý má právo na ochranu od krále a každý má právo mít šťastný domov a hezký rodinný život a všechny věci, které jsou nezbytné pro materiální pojetí života. Toto všechno je tady, ale je to založeno na oběti. Musíš provádět oběť. Tak jak je to předepsáno ve védské literatuře. Pro tvůj *varṇu*, pro tvůj *āśram*, kdekoliv jsi. *Brāhmaṇi* mají oběti, které musí provádět. *Kṣatriyové* mají také své oběti, *vaiśyové* také a dokonce i *śūdrové*. To je *dharma* – védské náboženství. To povyšuje lidskou bytost, ona dělá pokrok.

Cesta oběti je ve védské literatuře popsána jako *setu*. *Setu* znamená most. Začneme na té jedné straně, na té materiální straně mostu, na břehu materiálního světa. Samozřejmě máme spoustu tužeb, ale prováděním oběti jsou tyto touhy najednou naplněny, ale zároveň nás přibližují k druhé straně mostu, k té duchovní straně. Celé toto vykonávání oběti je v souladu s nařízením Pána. *Ṛg Veda* je obětní *Veda* a celé to vysvětluje. Tato *Veda* říká, že prováděním oběti následujeme v liniích *vac*, což znamená hlas. *Vac* je jen jiné slovo pro *Vedy* nebo védské texty, ale specificky to znamená hlas. Uhodněte čí hlas by to měl být. Když následujete *Vedy* a provádíte oběť, čí hlas následujete? Kṛṣṇův hlas následujete. Protože *Vedy* přicházejí od Kṛṣṇy, jsou vysloveny Kṛṣṇou. *Ṛg Veda* říká kde najdeme ten hlas, že ho najdeme tam, kde jsou čisté oddaní. A co nám říkají? To vše je mimochodem vysvětleno ve čtvrté kapitole *Bhagavad-gīty*.

Jak následováním tohoto procesu, vyvrcholením tohoto procesu je přijetí duchovního mistra. To je cílový proces celého vykonávání *yajñi*. Když vykonáváním *yajñi* dosáhneme lotosových nohou duchovního mistra, on nám řekne: „Odevzdej všechno Kṛṣṇovi.“ Kṛṣṇa říká v *Bhagavad-gītě*: „Mezi všemi *yajñami* je jedna, kterou jsem Já Sám.“ Kṛṣṇa říká: „Ze všech obětí Já jsem *japa* – zpívání svatého jména.“ Když nám duchovní mistr říká, abychom se odevzdali Kṛṣṇovi (to je koncem *yajñi*), tak nám říká „Zpívej Hare Kṛṣṇa.“ To je transcendentální oběť. Vykonáváním této *yajñi* jsme perfektně a dokonale umístěni v Kṛṣṇa vědomí.

Známý je verš, který vyslovila Kapiladevova matka, matáji Devahūti. V tomto verši vysvětluje, že každý kdo přišel do tohoto bodu – zpívání Hare Kṛṣṇa *mahā-mantry*. O takových lidech, kteří zpívají Hare Kṛṣṇa *mahā-mantru* by se mělo vědět, že už překonaly celý most *setu* – védských obětí. A proto takové osoby jsou skuteční *brāhmaṇové*. Ona říká, že to může dokázat i člověk, který se narodil v rodině pojídačů psů. Vidíme, že zrození nehraje roli. Někteří lidé si myslí: „Abychom se mohli stát *brāhmaṇou*, musíme se narodit v určité rodině.“ Ale jestli je někdo umístěn v oběti zpívání svatých jmen Hare Kṛṣṇa, Hare Kṛṣṇa, Kṛṣṇa Kṛṣṇa, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare – tak to je skutečný *brāhmaṇa*. Tento systém se nazývá *daivī-varṇāśrama*. Je *varṇāśrama* na materiální straně mostu, která je pro začátečníky ve védském procesu. Ale na duchovní straně je zpívání Hare Kṛṣṇa jako naše jediná oběť. A tam existuje *daivī*, neboli božská *varṇāśrama*, ve které každý člen je *vaiṣṇava* – automaticky *brāhmaṇou*, protože oni jsou znalci Brahmanu, neboli znalci Kṛṣṇy – všichni mají důvěrný vztah s Kṛṣṇou bez ohledu na to, co může být jejich tzv. zaměstnání.

Stejně jako když Pán Kṛṣṇa přišel z Vṛndāvanu do Mathury. Když mu bylo okolo šestnácti let, tak odešel s Balarāmou a jeho cílem bylo zničit zlého krále Kaṁsu. Přišel do Kaṁsova města jako Mathureś, pán města Mathury, jako Nejvyšší Pán. Ty, kteří byli oddaní zaplavila radost a říkali: „Ó Kṛṣṇa přišel!“ Ale bylo tam také mnoho obyvatel, kteří byli materialistickými následovníky *varṇāśramy*. Ti si mysleli: „Kaṁsa je králem.“ To je to, co písma říkají: „Král je *naradeva*, bohem mezi lidmi. Máme se mu odevzdat.“ A kdo je tenhle Kṛṣṇa? Nějaký pasáček z lesa. Mysleli si: „Jemu nemůžeme sloužit.“

Když Kṛṣṇa chodil Mathurou, uviděl vůz s velice drahými látkami. Byly to látky samotného Kaṁsy. Královský satén, velice jemné látky, velice zářivých barev. Byly zrovna připraveny pro krále královským pradlákem. Vezl tyto látky na velice hezké káře ke Kaṁsově paláci. Kṛṣṇa ho zastavil a řekl mu: „Měl bych velkou radost, kdyby si nějaké oblečení dal mému staršímu bratru Balarāmovi a Mně také, protože jsme přišli do tohoto města a měli bychom být hezky oblečení.“ Pradláka to velice rozrušilo: „Můj drahý chlapče, nevíš, že toto je vlastnictvím krále? Jestli ty, obyčejný mladý kluk vezmeš oblečení krále, tak budeš velice těžce potrestán podle zákonů *varṇāśrama-dharmy*. A tak pradlák začal poučovat Pána Kṛṣṇu o smyslu Véd. Ale Pán Kṛṣṇa je *vedānta-kṛt*, ten kdo dává *Vedy* na samém počátku. *Vedavit* je Jeho jméno a znamená, že je znalcem veškerých védských textů. Pán Kṛṣṇa se potom podíval na pradláka a rukou oddělil jeho hlavu od těla. Tak si On a Jeho bratr pomohli k velice hezkému oblečení. Služebníci pradláka byli v šoku a velice rozrušení utíkali ke Kaṁsovi: „Někdo ukradl tvoje prádlo.“

Potom Kṛṣṇa potkal květináře, který se jmenoval Sudāma a byl čistým oddaným Pána. Květinář není ve společnosti moc vysoko postavený. Sudāma, na rozdíl od pradláka okamžitě přivítal Pána Kṛṣṇu a Balarāmu tím, že natřel Jejich těla sandalovou pastou a připravil dvě velice bohaté girlandy. Girlandy dal Pánovi a oběma Jim obětoval velice úžasné modlitby. Protože byl čistým oddaným, měl jenom jednu žádost: „Můj drahý Pane, kéž bych ti mohl čistě sloužit v tomto životě i ve všech příštích životech. Jinak nemám žádnou jinou touhu.“ I když byl jen květinářem, což znamená, že byl *sūdra*, přesto byl plně realizovaný v Absolutní Pravdě. Kṛṣṇa mu dal veškerá možná požehnání. Kṛṣṇa požehnal jeho touhu, aby Mu mohl sloužit po celou věčnost, ale také ho požehnal veškerými cíly po kterých touží materialističtí lidé ve svém životě. Dal mu veškeré materiální bohatství. Dal mu šťastný rodinný život. Dal mu dlouhý život. A uspokojil všechny jeho možné touhy.

Pro čistého oddaného není žádný protiklad v tzv. materiálním bohatství a vědomí Kṛṣṇy, protože čistý oddaný používá veškeré bohatství pouze ve službě Kṛṣṇovi. To je důvod, proč Kṛṣṇa dává bohatství svým čistým oddaným. Ti, kteří nejsou tak čistí, těm Kṛṣṇa vezme jejich bohatství, aby je donutil odevzdat se Mu. Ti, kteří jsou skutečně příjemci Jeho milosti, těm dá veškeré podmínky, aby se jejich služba mohla zvětšovat více a více. To je *daivī-varṇāśrama*, jednoduše závisíme ve všem na Kṛṣṇovi. Oběť, kterou provádíme je jenom jedna: zpíváme Hare Kṛṣṇa, Hare Kṛṣṇa, Kṛṣṇa Kṛṣṇa, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare. Některé otázky?

Otázka: (otázce není rozumět)

Odpověď: Člověk musí mít štěstí. V *Caitanya-caritāmṛte* je řečeno, že existuje dlouhé cestování v různých životních druzích po celém vesmíru. Živá bytost, která má velké štěstí dostane milostí Kṛṣṇy *gurua* a milostí *gurua* Kṛṣṇu. V té době je semínko oddané služby implantováno do srdce. A potom, pod vedením duchovního mistra musíme semínko zalévat. Ono poroste a my musíme být opatrní, aby žádný plevel nezastavil růst semínka. Plevel znamená nechtěné materiální touhy. Duchovní mistr chce zasadit toto semínko do srdce těch, kteří se o to budou starat. To je vlastnost, po které se duchovní mistr poohlíží. Je štěstí, když se potkáme s duchovním mistrem, ale ještě výše stojí, když nám duchovní mistr dává semínko oddané služby. Tak musíme být dostatečně vážní, abychom se o něj postarali a nevyhodili ho, abychom velice pečlivě, s velkou úctou a kázní přijali veškeré instrukce a kultivovali je zpíváním, což je vlastně zalévání. Tak se staneme dobrým zahradníkem. Jestli má někdo zkušenosti se zahradničením, tak ví, že na zahradě je spousta nebezpečí.

Jsou tam různé druhy plevelů a také zvířata, která mohou přijít. Ptáci jsou také nebezpečí, když vypučí různé stromy, ptáci si rádi ukousnou. V duchovním životě je tolik rizik. Člověk musí být velice odhodlaný postarat se o semínko, které duchovní mistr vloží do jeho srdce. To je ta vlastnost, kterou chce duchovní mistr vidět. Ježíš Kristus říká v Bibli hezkou věc. Znáte to? „Neházet perly sviním!“ Toto hnutí má být milostivé, ale má to určité hranice. Nepřijímáme žáky z prasečince.

Otázka: Z angličtiny jsem tomu rozuměla více, přeložím to, ale nebude to úplně přesný překlad. Květinář z příběhu jednal spontánně, když dal Kṛṣṇovi girlandu nebo dělal to, co chtěl jeho duchovní mistr?

Odpověď: Ti, kteří se objeví v Kṛṣṇových zábavách, tak jejich duchovním mistrem je Kṛṣṇa. Když viděl Kṛṣṇu, tak věděl, co má dělat. Kṛṣṇa je jeho *guru*. Jestli jsme schopni vidět přímo Kṛṣṇu, tak to znamená, že jsme umístěni v plném poznání.

Otázka: V *Bhagavad-gītě* je napsáno, že duše je nedělitelná, jak to, že jogín se dokáže rozdělit na několik podob zároveň?

Odpověď: Podoba mystického jogína znamená, že dokáže vytvořit jen zastoupení svého těla. Prabhupāda je přirovnává k televiznímu obrazu. Jako v televizi je jedna osoba, jeden herec nebo hlasatel, který říká zprávy, ale mystickou silou televize je rozšířen do mnoha domovů. Ale neznamená to, že jeho duše byla expandována do každého domova. Jsou to jen reprezentace jeho těla. Všechny ty expanze dělají přesně to, co dělá on ve své původní podobě. Jogín může expandovat své tělo až do sedmi expanzí. Může tyto podoby expandovat do různých míst, ale ty budou dělat jen to, co on dělá ve své původní podobě. Když se bude drbat za uchem, tak těch sedm se také bude drbat za uchem. Dosažení *brahma*, o čem se zde mluví, znamená pojetí toho, že já nejsem toto tělo. Když moudrý člověk přestane na různé bytosti nahlížet podle jejich hmotných, znamená to, že vidí duši ... *ekaṣtam anupaśyati* znamená, všechny duše vidí umístěné na duchovní úrovni. *Ekaṣtam* znamená v jednotě. Ta jednota neznamená, že všechny duše jsou stejné, ale že jsou umístěny na té jedné duchovní platformě a to nemá nic společného s jednotou, kterou vidíme tady. V materiálním světě vnímáme identitu podle těla. Vidíme – tady je Karel, tady je Jana a vztahujeme se k nim podle jejich těla. To je *māyā*. Ten, kdo má pojetí *brāhmaṇū*, tak vidí Karla i Janu jako duchovní duši a ke každé duchovní duši se vztahuje stejným způsobem. Někdo mi nedávno řekl o jedné *saṅkīrtanová matāji* a když kohokoli vidí řekne mu Hare Kṛṣṇa. Když jsou někde na parkovišti tak jdou do sprchy, aby se vykouply na ranní program. Ona i když si ráno čistí zuby ve sprše a přijde tam nějaká paní, nějaká *karmī*, tak jí také řekne Hare Kṛṣṇa. To je dobrý příklad toho, jak je někdo umístěn v *brahmanu*. Za všech okolností, na všech místech bereme každého stejně – jako duchovní duši.

Sláva Śrīlovi Prabhupādovi!

Suhotra Svāmī *kī - jay!*